

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 3T/115/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6217010238
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Cimerman
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2018:6217010238.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Slavomíra Cimermana a prísediacich Márie Dymovej a Ladislava Urbana na hlavnom pojednávaní konanom dňa 17. septembra 2018 takto

rozhodol:

Obžalovaný M. N. I. F. G. K., nar. XX. XX. XXXX vo S. G., trvale bytom S. G., t. č. v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, občan SR,

je vinný, že

- 19. 07. 2017 asi o 21.50 h na ul. Š. vo Veľkom Krtíši pred bytovým domom č. X obžalovaný pristúpil zozadu k svojej bývalej družke B. N., nar. XX. XX. XXXX, ktorá tam sedela na lavičke, poškodenú vyzval, aby išla s ním, keď odmietla, ovinul jej pravú ruku okolo krku a takto ju ťahal na ulicu A., povedal jej, že ak nepôjde s ním, zle dopadne, keď sa snažila kričať o pomoc, zapchával jej rukou ústa, keď sa poškodenej podarilo zo zovretia vymaniť, obžalovaný ju ťahal ďalej za vlasy na A. X. vo Veľkom Krtíši, na tejto ulici si poškodenej musela sadnúť na zem vedľa obžalovaného, potom sa jej obžalovaný vyhrážal, že ak jeho konanie oznámi polícii, tak ju zabije, hrozby opakoval,

t e d a

- inému bez oprávnenia bránil užívať osobnú slobodu,

č í m s p á c h a l

- prečin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zák.

a z a t o s a o d s u d z u j e

podľa § 183 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky n e p o d m i e n e č n e .

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. sa pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry vo Veľkom Krtíši podala dňa 03. 11. 2017 na obžalovaného obžalobu, ktorou ho viní, že skutkom vymedzeným v nej sa mal dopustiť zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a § 127 ods. 5 Tr. zák. a zločinu

obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2 písm. d). Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a § 127 ods. 5 Tr. zák.

Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš z 05. 03. 2018 bol obžalovaný uznaný vinným z obidvoch trestných činov a za to odsúdený podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov nepodmienečne so zaradením pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/38/2018 z 24. 04. 2018 bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu vrátená, aby v potrebnom rozsahu znovu vec prejednal a rozhodol.

Odvolačný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia konštatoval, že vyhrážanie zabitím, či ťažkou ujmom na zdraví ako opísala poškodená vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní bez toho, aby ju obžalovaný nútil niečo konať, možno podradiť len pod skutkovú podstatu prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Tr. zák. Poškodená rozporne vypovedala už v prípravnom konaní v dňoch 20. 07. 2017 a 12. 09. 2017 a tieto rozdielnosti neodstránila ani vo výpovedi z 24. 10. 2017 a rovnako tieto rozpornosti vo výpovediach neodstránila ani vo výpovedi na hlavnom pojednávaní 11. 12. 2017. Za daného stavu sa právna kvalifikácia javí ako neprimeraná, čo sa týka prísnejšieho trestného činu.

Na hlavnom pojednávaní 17. 09. 2018 v záverečnej reči prokurátor navrhol obžalovaného uznať vinným, tak zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na to, že sa trestného činu dopustil voči chránenej osobe (bývalej družke), ako aj z prečinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zák. a vzhľadom na prevahu priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h), m) Tr. zák. mu navrhol uložiť úhrnný trest odňatia slobody po zvýšení dolnej hranice trestnej sadzby prísnejšieho trestného činu vydierania vo výmere 6 rokov so zaradením pre výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito a ich súhrn je nezávislý od toho či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por. ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové tvrdenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhu na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval keď posudzoval posudzované skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky treba odôvodniť aj tieto výroky.

Po zrušení veci okresný súd doplnil dokazovanie na hlavných pojednávaniach v dňom 02. 07. 2018 kedy vypočul obžalovaného, 20. 08. 2018 kedy vypočul poškodenú B. N. a 17. 09. 2018 kedy vypočul svedka F. B..

Obžalovaný poprel že by bol družku B. N. ťahal za vlasy po zemi ako uvádza obžaloba. Chytil ju pravou rukou okolo krku a tak ju viedol smerom na ulicu A.. Takto ju viedol asi 10 metrov keď mala stratiť šľapku a telefón, čo si nevšimol. Opäť jej hovoril, že sa potrebuje s ňou porozprávať, s čím ona súhlasila, preto pokračovali v chôdzi smerom na ulicu A.. Po príchode na túto ulicu si vyzliekol mikinu na ktorú si sadla poškodená a začali sa spolu rozprávať. Povedal jej a prosil ju, aby povedala svojej rodine nech mu dajú pokoj, že už nevládze. V tom si všimol, že okolo nich prešla hliadka polície. Domnieval sa, že túto hliadku zavolali jej príbuzní, preto dostal na ňu nervy a nadal je do buzerantov a podobne. Nijako sa jej ale nevyhrážal. Na otázku prokurátora uviedol, že poškodenú nedržal za ústa, pričom si ona vymyslela aj to, že sa jej mal vyhrážať zabitím.

V záverečnej reči na hlavnom pojednávaní 17. 09. 2018 sa pripojil k prednesu obhajkyne. V práve posledného slova uviedol, že sa necíti byť vinným zo zločinu vydierania a cíti sa byť vinným len z prečinu obmedzovania osobnej slobody.

Obhajkyňa v záverečnej reči uviedla, že aj po doplnení dokazovania okresným súdom tak, ako mu nariadil krajský súd, sa nepodarilo odstrániť zásadné rozpory vo výpovediach poškodenej, keď táto v prípravnom konaní vypovedala na sugestívne otázky vyšetrovateľa, avšak sama vlastnými slovami nikdy nevyjadrila a nepovedala to, že by sa jej bol obžalovaný akýmkoľvek spôsobom nebezpečne vyhrážal alebo ju vydieral. Aj pri právnej kvalifikácii skutku, ktorým mal naplniť znaky prečinu obmedzovania osobnej slobody neexistujú také dôkazy, ktoré by obžalovaného usvedčovali z takéhoto konania. Navrhla obžalovaného spod obžaloby v celom rozsahu oslobodiť, nakoľko nebolo jednoznačne preukázané, že skutok, ktorý je uvedený v obžalobe sa stal.

Poškodená na hlavnom pojednávaní dňa 20. 08. 2018 síce uviedla, že zotráva na svojich výpovediach, ktoré podala do zápisníc na polícii, ako aj na hlavnom pojednávaní 11. 12. 2017, avšak skutok opísala rozdielne. Potom ako obžalovaný prišiel ku nej a povedal jej, že sa chce s ňou porozprávať a aby išla s ním, vstala, on ju chytil pravou rukou okolo krku a začal ju takto viesť. Nepýtala sa ho kam idú. Asi po prejdení 8 krokov ju pustil a prestal ju držať okolo krku. Keďže mala úmysel sa vrátiť späť, chytil ju za vlasy a takto začali obidvaja bežať. V takejto pozícii bežali asi 15 metrov, potom ju pustil a za vlasy už viacej nedržal. Na to ju chytil za ruku a kráčali smerom na A. ulicu. Ako kráčali popri evanjelickom kostole, zastavili ich policajti.

Na otázku prokurátora uviedla, že s obžalovaným dobrovoľne kráčala od A. ulice smerom ku kostolu. Po A.Í. ulicu nekráčala dobrovoľne. Na hrozby, ktoré jej mal obžalovaný adresovať si už nepamätá. Výpovede, ktoré podala do zápisníc na polícii si neprečítala, avšak zápisnice vlastnoručne podpísala.

Svedok F. B. na hlavnom pojednávaní 17. 09. 2018 uviedol, že si dobre pamätá na deň 19. 07. 2017, kedy vo večerných hodinách bol na ulici Š. vo Veľkom Krtiši pred bytovým domom č. X a sedel na lavičke s priateľmi a to V. G., O. B. a B. N.. Zrazu si všimli, že prišiel ku nim M. N., o ktorom vedeli, že má dieťa spoločne s B. N.. Ich stretnutie vnímali tak, že sa chcú o niečom porozprávať. Všimol si na nej, že nemala záujem ísť s ním, avšak ho na jeho vyzvanie nasledovala. Obžalovaný ju chytil za ruku a tak kráčali od nich preč. Na obžalovanom si nevšimol, že by bol opitý, alebo pod vplyvom omamných látok. Pokiaľ sa v minulosti vyjadril o ňom ako o feťákovi, použil to ako hovorovú reč.

V prípravnom konaní bol na požiadanie vyšetrovateľa vyhotovený znalecký posudok MUDr. Marekom Zelmanom, znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria pod č. 121/2017 dňa 30. 08. 2017. Z jeho záverov vyplýva, že u obžalovaného znalec nezistil prejavy žiadnej duševnej poruchy. Obžalovaný v čase spáchania činu mal plne zachované rozpoznávacie a ovládacie schopnosti, rovnako u neho nezistil prejavy rozvinutej závislosti od alkoholu, ani iných návykových látok. Z uvedených záverov mu nenavrhol uložiť ochranné liečenie.

Podľa § 183 ods. 1 Tr. zák., kto inému bez oprávnenia bráni užívať osobnú slobodu, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

Vykonaným dokazovaním bolo potvrdené, že obžalovaný s poškodenou B. N. žili vo vzťahu ako druh - družka a z ich vzťahu pochádza dieťa. Dozorujúci prokurátor konanie obžalovaného kvalifikoval v rozsahu kvalifikovanej skutkovej podstaty, čo odôvodnil práve týmto bývalým ich blízkym vzťahom, čo znamená, že sa mal dopustiť trestnej činnosti na blízkej osobe. Za blízku osobu sa ale pre účel trestného činu obmedzovania osobnej slobody nepovažuje bývalý druh, preto sa súd nestotožnil s právnou kvalifikáciou prokurátora v obžalobe pri trestnom čine obmedzovania osobnej slobody, ktorú subsumoval pod kvalifikovanú skutkovú podstatu odstavca 2 písm. d) (§ 127 ods. 5 Tr. zák. a contrario).

Po doplnení dokazovania súd dospel jednoznačne k tomu záveru, že obžalovaný sa skutkovým konaním dňa 19. 07. 2017 nedopustil naplnenia znakov zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1,2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a § 127 ods. 5 Tr. zák. a rovnako nemožno jeho konanie hodnotiť podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty uvedenej v ods. 2 písm. d) pri trestnom čine obmedzovania osobnej slobody s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a § 127 ods. 5 Tr. zák., keďže toto zákonná úprava nepripúšťa. Sám obžalovaný učinil aj v záverečnej reči vyhlásenie, že sa cíti

vinným len z prečinu obmedzovania osobnej slobody, ale necíti sa byť vinný z trestného činu vydierania. Tejto právnej kvalifikácii nasvedčuje aj doplnený dôkazný stav.

Naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu vydierania vyžaduje úmyselné konanie vedené páchatelom proti integrite osoby, ktorú páchatel núti násilím, hrozbou násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy, aby niečo konala, opomenula alebo trpela. Takéto konanie nebolo zo strany obžalovaného preukázané. Samotná poškodená na hlavnom pojednávaní 20. 08. 2018 vypovedala, že obžalovaný prišiel ku nej, chytil ju pravou rukou okolo krku a takto ju začal viesť. Takéto konanie nemôže v žiadnom prípade naplňať znaky vydierania. Aj vypočutý svedok F. B. na návrh prokurátora na hlavnom pojednávaní 17. 09. 2018 potvrdil, že si všetci prítomní všimli, že sa chcú o niečom porozprávať, obžalovaný ju vyzval, aby ho nasledovala a chytil ju za ruku a tak od nich odišli. Poškodená B. N. pri svojich predchádzajúcich výpovediach uviedla, že ju mal ťahať za vlasy po zemi, čo už na hlavnom pojednávaní 20. 08. 2018 nepotvrdila. Potvrdila len to, že ju chytil rukou okolo krku na to na krátku chvíľu, následne ju pustil a keďže odmietala s ním ísť, chytil ju za vlasy a tak spolu bežali. Obžalovaný poprel, že by ju bol akýmkoľvek spôsobom ťahal za vlasy po zemi. Výpoveď poškodenej, že mali v takejto pozícii utekať je nelogická a žiadnym iným dôkazom nepodporená, preto jej súd neuveril. Sama nakoniec uviedla, že ju asi po 15 metroch pustil a už ju nedržal ani za vlasy, chytili sa za ruku a kráčali smerom k evanjelickému kostolu. Tieto skutkové okolnosti nemôžu zakladať naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu vydierania. Súd ale mal za to, že obžalovaný sa dopustil týmto konaním naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu obmedzovania osobnej slobody, keď proti vôli poškodenej jej bránil užívať osobnú slobodu tým, že ju nútil, aby s ním išla a ho nasledovala, čomu odporovala. Tomuto zisteniu nasvedčujú aj dôkazy, a to jednak výpovede samotného obžalovaného, poškodenej, ale aj výpoveď svedka F. B.. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané ani to, že by sa bol obžalovaný poškodenej vyhrážal, že ju zabije a tieto hrozby mal opakovať v prípade, že ho udá na políciu. Samotná poškodená na hlavnom pojednávaní 20. 08. 2018 už si nepamätala na obsah týchto vyhrážok, hoci jej výpoveď mala byť ako jediná usvedčujúca, keď sa to malo stať na ul. A., kedy sa spolu rozprávali, čo obidvaja potvrdili a nebol tam nikto iný prítomný. Okresnému súdu sa aj po dopytí poškodenej na hlavnom pojednávaní 20. 08. 2018 nepodarilo odstrániť rozdielnosti v jej výpovediach s jej výpoveďami z prípravného konania. Poškodená uvádzala vo všetkých svojich výpovediach pozmenené fakty, keď vypovedala vždycky inak. Tieto rozdielnosti sa nepodarilo odstrániť ani na hlavnom pojednávaní 20. 08. 2018, keď na väčšinu otázok reagovala spôsobom, že už sa na vec nepamätá a nebude na otázky odpovedať.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k tomu záveru, že sa obžalovaný konaním dňa 19. 07. 2017 dopustil len prečinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zák., z ktorého ho uznal vinným.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

V otázke trestu súd dospel k tomu záveru, že pre zabezpečenie prevýchovy obžalovaného je nutné mu uložiť trest odňatia slobody a to nepodmienečný. Len takýto trest v jeho prípade môže naplniť individuálnu a generálnu prevenciu. Pri prečine obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zák., zákon upravuje spodnú hranicu trestnej sadzby vo výmere šesť mesiacov a vrchnú vo výmere troch rokov. Pri ukladaní trestu obžalovanému súd prihliadol na jednu poľahčujúcu okolnosť (§ 36 písm. l/ Tr. zák. t.j., k spáchaniu tohto prečinu sa priznal) a jednu priťažujúcu okolnosť (§ 37 písm. m/ Tr. zák. t. j., že už bol v doterajšom živote súdne trestaný) a tak postupom podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil obžalovanému trest v hornej polovici trestného rozpätia vo výmere dva roky.

Keďže odsúdený bol v dobe posledných desať rokov už vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, bol zaradený pre výkon tohto trestu podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Keďže poškodená si žiadnu škodu v adhéznom konaní neuplatňovala, súd nemal titul o nej rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie a to v lehote 15 dní od oznámenia rozsudku na Krajský súd v Banskej Bystrici cestou podpísaného súdu. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť, v prípade neprítomnosti takej osoby oznámením je až doručenie rozsudku.

Odvolanie môžu podať:

- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307 ods. 1 písm. b), a to len vo svoj prospech (§ 308 ods. 2),
- príbuzný obžalovaného v priamom rade (súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel, druh - pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308 ods. 2),
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308 ods. 2),
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného, a to len v jeho prospech i proti jeho vôli (§ 345 ods. 1),
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307 ods. 1 písm. c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308 ods. 1),
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307 ods. 1 písm. d/ resp. § 45 ods. 1).